

Nr 1.

Av herr **Säfstrand**, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående tillägg till 38 § riksdagsordningen.

Ett ständigt återkommande tvisteämne vid avgörandet inom Riksdagen av ärenden, som stå i samband med någon statsutgift, är som bekant frågan, huruvida så kallad gemensam votering skall äga rum eller ej.

Visserligen har under årens lopp härutinnan utbildat sig en konstitutionell praxis, som ger en viss ledning, men å andra sidan är det tydligt, att med den alltjämt fortgående utvidgningen av området för statens uppgifter så skola en mängd nya fall inställa sig, på vilka den redan vunna praxis icke kan tillämpas.

Då nu våra grundlagar icke ange någon annan utväg för lösandet av en mellan kamrarna uppkommen meningsskiljaktighet beträffande gemensam voterings anställande än den, att endera kammaren helt enkelt kan vägra att verkställa en sådan, så vållar detta ett osäkerhetstillstånd, som icke kan vara nyttigt att bibehålla, varjämte en voteringsvägran lätteligen kan bidra till att skärpa de redan tillräckligt starka motsättningarna mellan kamrarna.

Det synes därför, som det vore på tiden att något gjordes för undanrödjande av ovan påpekade missförhållande, och torde knappast mer än tvenne utvägar erbjuda sig härför.

Den ena skulle vara ett förtydligande av riksdagsordningens 65 § genom en specifikation av de fall, då gemensam votering skall förekomma; den andra utvägen vore att uppdraga åt någon institution inom Riksdagen att i enlighet med grundlagen skilja emellan kamrarna.

Då det emellertid väl knappast är möjligt att förutse alla gränsfall, som kunna uppstå, så förefaller det förstnämnda alternativet endast som

en tillfällig nödfallsutväg, och är, enligt min mening, det senare alternativet det enda, som kan bringa frågan till slutgiltig lösning.

Den institution inom Riksdagen, som då skulle ifrågakomma, vore *konstitutionsutskottet*, vilket redan nu enligt 38 § 3 mom. riksdagsordningen fått sig uppdraget att med Riksdagens rätt besluta uti de fall, då olika meningar mellan kamrarna uppstå, till vilket utskott uppkomna frågor och ämnen böra hänvisas, samt även att skilja mellan kammare och dess talman, då den senare vägrar proposition.

Möjligen skall mot detta förslag den invändningen göras, att åt konstitutionsutskottet skulle uppdragas en myndighet, som komme att stå i strid med tvåkammerssystemets väsen, men då utskottet är sammansatt av lika många och lika berättigade medlemmar från vardera kammaren, så lär en sådan invändning knappast ha fog för sig.

I anslutning till ovanstående får jag alltså hemställa,

att Riksdagen ville besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, det Kungl. Maj:t måtte utarbeta och för nästkommande Riksdag framlägga ett förslag om ett tillägg till § 38 riksdagsordningen i syfte att åt konstitutionsutskottet uppdrages att avgöra, om gemensam votering jämlikt 65 § riksdagsordningen skall äga rum i de fall, då kamrarna härutinnan fattat stridiga beslut.

Stockholm den 15 januari 1913.

Ivar Säfstrand.
